

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vseh dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.
 Izjava: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglašaji 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasili in poselena ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavilno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 3, pritično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan K 180—	celoletno K 240—
polletno 90—	polletno 120—
3 mesečno 45—	3 mesečno 60—
1 15—	1 20—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 50% po nakaznici.
 Na samo plačano naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 3, I. nadstropje, Telefon št. 34.

Dopisne sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.
 Poština plačana v gotovini.

Novi trgovinski režim.

Vlada gospode Protiča in Korošca naznanja, da je uvedla nov trgovinski režim. Nekatere osnovne točke »nove« smeri, ki naj zavladajo v naši trgovinski politiki se nam zdijo tako znane, da se izplača si jih ogledati tudi s stališča novosti.

Prvič, pravi vlada, »se ukinja sistem izvoznice«. Kolikor vemo, je sistem izvoznice že od novembra 1919 ukinjen. Izvoznice se od znane novembarske uredbe niso več dajale, izvenredni omejitve, ki so jo šlo za likvidiranje obvez starih državnih pogodb (n. pr. tkzv. Ribarčeve pogodbe z Avstrijo od marca meseca 1919). Ves izvoz je šel marveč ali preko državne »Centralne Uprave«, ki je v imenu države dobavljala blago drugim državam v smislu postojećih pogodb, ali pa slobodno (brez vsake izvoznice!) v okviru izvoznega kontingenta objavljenega v uredbi od 5. novembra 1919. Kdor je plačal carino in osigural valuto, je smel slobodno izvesti v okviru uredbe. Po 5. novembru smo imeli torej tkzv. državní kontingent, t. j. robo, katero smo se bili zavezali dobaviti potom C. U. tujim državam in pa slobodni kontingent t. j. robo, ki je bila v uredbi od 5. novembra 1919 dana v izvestnih količinah ali pa neomejeno privatnemu eksportu na razpolago. Vlada se je odločila za slobodni kontingent navzlic tehtnim pomislekom predvsem radi tega, da odpravi izvoznikarsko korupcijo, ki se je bila razpasla. Ako sedaj vlada ponovno razglašala, da so izvoznice ukinjene, hoče najbrž popraviti, kar se je v kratkem času njenega obstoja godilo v ministrstvu trgovine, kjer je min. Ribarac zopet uvedel izvoznikarski sistem. Odobravamo, da je g. Nenčič ponovno napravil konec izvoznicam ter se vrnil na stališče dem. soc. uredbe, toda to ni novi režim, temveč le obnovitev starega dobrega ukrepa prejšnje vlade.

»Kompenzacijske pogodbe se odpovedo«. Generalnih kompenzacijskih pogodb v smislu tkzv. marčevne pogodbe sploh nimamo več. Septembarska pogodba z Avstrijo je čisto kompenzacijska samo glede predmetov, ki za preživljanje niso neobhodno potrebni in katerih bi mi drugače deloma sploh ne mogli spraviti na inozemski trg. Kranjske suhe gobe in štajersko vino ali slo-

vensko mineralno vodo nam Dunaj seveda ne bo odkupil za franko (v septembru še nismo mogli prodajati za naš novac), pač pa nam da za nje razne industrijske artikole. Za moko, mast, meso pa nam je morala Avstrija položiti tuje valute in le one količine so šle v kompenzaciji, za katere nam je dobavila »nagodbno« točno našete za nas neobhodne potrebščine (sol, stroje in druge važne predmete za obnovo industrije), ki bi jih sicer tudi mi, če bi jih kupili drugje, morali plačati v zdravem denarju in po mnogo višjih cenah. Gotovo je najenostavnejša metoda, če se pravi tujcem: kar kupite pri nas, plačajte v zdravem denarju, (torej po mišljenju vlade v frankih, dolarjih, funtih), kar pa mi potrebujemo bomo plačali zopet v frankih in lirah. Ne vemo, če bodo naši gospodarski krogi, zlasti pa ozemlja, ki so danes še v veliki meri navezana na tržišča držav z nezdravo valuto, s tem načelom povsem zadovoljni. Lanske jeseni se je baš od slovenske odnošne »prečanske« strani poudarjala potreba takih kombiniranih kompenzacijskih pogodb. Z njih odpovedjo bo nastal, kakor se bojimo, neprijeten in mučen gospodarski zastoj.

Da so izkaznice za notranji promet ukinjene, vemo že tudi od 5. novembra. Ta določba je posledica proglašanja slobodne notranje trgovine za časa prve koncentracijske vlade, v kateri je bil kakor znano g. Korošec minister prehrane. Vsled vedno neučednejših posledic, ki jih je imelo slobodna trg. za prehrano naroda, dem.-soc. vlada res ni strogo izvedla načela, da se državna oblast nima brigati, kam in kako gre po njenih pokrajinskih vsakdanja hrana. Ako nova vlada sedaj zopet opozarja, da so izkaznice za notranji promet odpravljene, se vrača na stališče slobodne trgovine za vsako ceno. To je torej odgovor na krik, ki se dviga z vseh strani: Upeljite za hrano vezano trgovino!

Svobodna trgovina za zunanji promet je bila upeljana, v kolikor država ni sama vršila eksport in v okviru določenih kontingentov, tudi že z novembrsko uredbo. Nova vlada namerava (še le namerava!) uvesti za hrano eksportni monopol in prepustiti svobodni trgovini le ostale proizvode našega gospodarstva. Predvsem hočemo poudariti,

da si vlada glede eksportnega monopola za najvažnejše proizvode še ni na jasnem (čisti monopol ali mešani sistem). Stvar se nahaja torej še le v predstidju, torej tam, kjer je bila za časa dem.-soc. vlade, ki je to vprašanje skrbno proučevala ter je že početkom januarja, ko se je pokazalo, da slobodni, čeravno kontingentirani eksport ogrožajo naše prehrabene interese, ukinita slobodno izvozno trgovino za žito in moko. Da Davidovičeva vlada ni takoj upeljala eksportnega monopola, temu je kriv predvsem naš organizacijski problem. Menimo, da bo tudi sedanjí kabinet za sladkostjo teorije okusil grenkobo prakse. Svoječasno preustrojitve Centralne Uprave iz urada za davanje izvoznice v državno nakupovalno odn. dobavno organizacijo so sprejeli mnogi z nezauzanjem, prepričani da bo poskus na škodo države skrahiral. Izvoznikarji iz celega kraljestva pa so vprizarjali naravnost divje maščevalne gne proti tedanjemu ministru trgovine g. Kramerju. Poskus se je obnesel s pomočjo energičnih in večjih zlasti slovenskih funkcionarjev (kateri je potem g. Ribarac v zalvalu vrgel na cesto) in C. U. je kmalu dobivala robo po ugodnejših cenah in v večjih množinah, nego »strokovnjaške« nakupovalne organizacije in ni le enkrat s svojimi zalogami pritekla na pomoč pokrajinskim vladam, armadi, pa i samemu ministrstvu prehrane. C. U. reorganizirana pod dem.-soc. vlado, bi mogla torej biti pričetek državne monopolne eksportne organizacije, da je ni sedaj vlada, kakor izgleda, razrušila i ji odvzela najsposobnejše ljudi. Kako namerava vlada razdeliti čisti dobiček od eksportiranega blaga je s stališča trgovinskega režima povsem postranska stvar. Skrb za invalide je dolžnost države, in za javnost je vse eno ali gredo dotični stroški na račun dobička iz eksporta ali pa neposredno na račun državne blaginje, v katero ta dobiček spada. Razpredeljenje po procentih, zlasti če se navaja »državna blaginja« kot posebni »namen«, je smešno.

Nič manj naivno pa ni, če pravi vlada, da se bodo proizvodi za prehrano »v prvi vrsti rezervirali za armado in za notranje potrebe, izvažal pa se bo samo prebitok«. Ali je mogoče najti človeka, ki bi se postavil na nasprotno stališče: da se bo najprvo kolikor mogoče izvozilo, prebitok pa porabil za domačo pre-

hrano? Vlada gg. Protiča in Korošca hoče menda očitati dem.-soc. kabinetu, da je pustil več hrane iz države, nego je smel. Vsekakor je potem čudno, da je ona pred par tedni odobrila pogodbo, s katero se je Jugoslavija obvezala dobaviti Madžarski več tisoč vagonov žita in mesa. Toda je li dem.-soc. vlada res prepustila več hrane eksportu, nego je smela? Še ko je bil g. Korošec minister za prehrano, je njegovo ministrstvo sestavilo statistični pregled letošnjih letine in je prišlo do silno optimističnih rezultatov. Po odračunu domače potrebe je ostal eksportni prebitok, ki daleč presega količine, katere je potem dem.-soc. vlada določila za eksport. Naslednik g. Korošca minister Bukšeg je znatno revidiral optimizem svojega prednika in je v sporazumu z ministrom trgovine izposloval tudi ukinitje slobodnega kontingenta za žito in moko. Čisto gotovo je v ostalem, da imamo v državi še dovolj hrane, ravno tako gotovo pa je tudi, da vsled slobodne notranje trgovine, ki na stežaj odpirava vrata spekulacij, kupičenju, prikrivanju in veriženju, velik del te hrane ne pride na trg in se izmika lačnemu konzumentu. Vprašati pa je

treba sedanjó vlado, kako boče ona izračunati eksportni prebitok. Najenostavnejše bi bilo, da strogo zabrani vsak, privatni ali državni, izvoz hrane, dokler ne javijo vse vojaške in civilne oblasti: mi imamo hrane dovolj, izvolite izvažati. Primitivno sicer, toda enostavno. Ako meni vlada, da je ta metoda združljiva z ostalim vendar-le nekoliko kompliciranim gospodarskim življenjem naše države, mi ne oporekamo. V septembru, ko smo potrebovali soli in železa, strojev in obleke, vlada ni mogla reči: počakajmo, da vidimo ali je imel g. Korošec res prav, ko je dognal da imamo toliko in toliko deset tisoč vagonov prebitka.

Sedanja vlada je dosedaj pokazala sledeče »nove smeri« v trgovinski politiki: poudarila je princip slobodne notranje trgovine, postavila se je na stališče, da je tudi naš nov denar slaba valuta, ki jo mora država v zunanji trgovini zastopavljati frankom in lirami, ter je konečno razširila krog tistih predmetov, ki smejo brez omejitve iz naše države (sloboden izvoz jajc!). Menimo, da se bo naše gospodarstvo lepo zahvalilo za tak »nov režim«.

Dr. Fr. Ogrin:

Boj draginji.

I.

Dne 8. aprila t. l. se je vršila v Ljubljani anketa o preskrbi prebivalstva z vsakdanjimi potrebščinami in o omejitvi draginje. Rezultat posvetovanj je v splošnem ta-le: Povečati je produkcijo agrarnih pridelkov, skrbeti je, da se najprej pokrije domača potreba, in izvažajo šele potem odvečne množine. Posameznim pokrajinam naj se nakažejo v svrhu dobave živih posebnih »rajonov« v dežele z bogato produkcijo živil. Prosta trgovina z živili (vsaj z glavnimi) se ukini, in je organizirati njih razdeljevanje.

Ukrepe naj se potrebno, da se zagotovi večji uvoz manufakturnega blaga, zlasti v kompenzaciji za lesne izdelke. Dela naj se na to, da se more pošiljati domača volna in laneno predivo v podelanje za platno na Čehoslovaško, in da se oživotvori tudi doma več tekstilne industrije.

Prepovedati je vsak izvoz kož razven onih divjih živali, tako da se

* Ako je to sploh potrebno in ne moremo sami tega dela opraviti.

bodo vse doma ustrojile. Število in vrsto kož, dalje množino napravljene usnja je voditi v evidenci ter urediti podrobno razdeljevanje (usnja) potom Obuvavnice in okrajnih upravnih oblasti. ltd.

Poseben odbor naj zastopa sklepe ankete, zlasti tudi ustanovi-tev podružnice devizne centrale v Ljubljani pri osrednji vladi.

Začetek za rešitev najtežjega problema, kako je preskrbeti naše dežele z raznimi potrebščinami in to po primernih cenah, je storjen. Ker pa more nadaljevanje razpravljanja stvari le koristiti, za to podajam te-le misli:

Sklepi in predlogi ljubljanske ankete bodo imeli uspeh le, ako se začno takoj vsestransko, posebno v Beogradu izvajati. Morebitna skupna državna draginjska anketa bi se morala čimprej sklicati.

Ob ukinitvi slobodne trgovine, so storiti že zdaj vsi koraki, da se zagotovi vsaj v bodočem gospodar-skem letu (od jeseni dalje) redna preskrba jugoslovanskih dežel z agrarnimi produkti. Načrt je popol-

Dr. I. L.:

V Čehoslovaški.

(Črtice s pota.)

4. Na posetih.

Združitev Čehov in Slovakov v eno državo se izraža tudi v narodni zastavi in v himni: one lepe rdeče bele zastave, ki so tolikokrat radostno pozdravljale slovanske goste na Češkem so dobile mal pridelek: moder trikotnik na vrhu. Državna zastava je trobojnica z belo barvo na sredi. Tudi narodna himna: »Kje dom je moj« se je združila s slovaško himno »Nad Tatro se bliska«. Ko siliš človek prvič po znani priprosti češki himni one tožne glasove zatiranega slovaškega naroda, se mu zdi nekako čudno, potem se privadi in začuti v tem nekaj lepega. Praga je bila okrašena. Zvečer so godbe igrale po ulicah. Rekli so, da bo tudi kraljevski grad čarobno razsvetljen. Duša Prage je še vedno romantična: ljubi svoje staro krasoto. Maršikateri Čeh je mod voino sanjal o tem, kako se bodo zasvetili kraljevski gradovi nad Vltavo v svojem nekdanjem sijaju, ko pride svoboda. Saj so celo stoletje stali kot mrtev spomenik davne slave. Zato je ave-

čer množica napolnila nabrežje ob Vltavi. S Petřina so žarometi razsvetljevali mesto: razsvetljajva gradu pa se je baje na željo predsednika opustila. Prešli smo iz romantike v realne čase. Po mestu je bilo šumno in veselo, saj je bil predvečer prezidentove sedemdesetletnice.

Naš program je bil tako poln, da nam je pustil le malo prostega časa. Zato se nisem udeležil pregledovanja raznih tovarov in sem napravil nekaj posetov pri svojih praških znancih. Razume se, da se tudi nova češka republika bori s težavami, zato je tudi tam dovolj pritožb in vzdihovanja. A ne tako kakor pri nas: povsod se čuti več vere v bodočnost in proti lastni državi se ne sliši takih besedi, kakor pri nas. To je menda naša specialiteta: Anglež, Francoz, Italijan ne bo nikdar v družbi govoril proti svoji državi: on ima svoj državni ponos: mi bivši avstrijci tega nismo imeli: vso svojo nesrečo smo zvrčali nad državo in to nam je ostalo tudi sedaj.

V narodnih čeških krogih je precej pekoča rana: Slovaška. Kdor ve, s kakšno ljubeznijo so Čehi gledali na Slovaške, kako so storili vse, kar so mogli, da bi jim bili pomagali, kako sanjali o svoji skupni bodoči svobodi, ta razume bolelost, ki izhaja iz

razočaranja, kajti slovaški narod ni mogel takoj pojmovati, kaj se je z njim zgodilo. Na Slovaškem se prej sploh ni smelo mnogo politizirati; ljudstvo je bilo zanemarjeno, skoraj vsa inteligenca je bila pomadžarjena: zato se narod ni mogel pripraviti na svoj novi čas. In ko so prišli tja Čehi s svojim kulturnim programom, jih Slovaki niso mogli razumeti. Poleg tega je izprememba pri-nesla s seboj nove težkoče: Madžari so znali varovati svoje kraje pred rekvizicijami. Češka in Morava pa sta bili izčrpani, ker sta morali zalagati Dunaj in nemške dežele. Dovo-voz takoj po vojni ni bil mogoč. Slovaška je bila še precej bogata — in to so hujšaki porabili v svoje namene. Prevelika zaupnost je lani za-krivila vpad madžarskih boljševikov na Slovaško in da je bila mera polna, je prišel še Hlinka s svojo protidržavno politiko. V Slovaški je rasla nezadovoljnost in madžarski agentje so imeli mnogo uspehov. To je bolelo Čeha, ki so se celo stoletje borili za svojo in za njihovo svobodo. Ako bi slovaški odpor izhajal iz zavesti, bi se mogli imenovati nehvaležnost, ker pa izhaja iz razmer, imenujemo to nesporazumjenje in prve volitve bodo pokazale to vprašanje v jasni luči.

Druga bolelost je zmaga socializma in boljševizma. Narodna demokracija je združila v sebi vse one stranke, ki so se borile za češko samostojnost; — volitve pa so takoj v prvem letu potisnile nar. demokracijo v ozadje in zavlada je socialno - agrarni blok. Sicer je tudi v teh vrstah mnogo dobrih in zmernih vodilnih mož, toda meščanski narodni sloji čutijo v tem nekaj vzrok, da ni vse kot bi moralo biti in da se pojavljajo boljševiški dogodki.

S tem je v zvezi nemško in židovsko vprašanje. V narodnih krogih obsojajo popustljivost napram Nemcem in zanemarjanju narodne misli na obmejnih krajih, kjer so se cela desetletja pod najtežjimi razmerami borile češke manjšine. Tudi se opaža, da lezajo židi na vodilna mesta, in to budi nezauzanje. Zato ni čuna, da se je pojavila nekaka reakcionarna slovanska smer, ki skuša ohraniti stare narodne tradicije v teh državnih novotarijah. Ti »stari Slovani« izdajajo tudi svoj list: njih namen je dober, sredstva pa so napačna, kajti začeli so z novim bojem za pristnost »Kraljevodvorskega rokopa« in so s tem sami sebe onemogočili.

Splošna bolelost pa je težinsko vprašanje in spor s Poljaki. O tem

bi se dalo mnogo pisati, a moj namen ni politizirati.

Obiskal sem svojega starega znanca, vseučiliškega profesorja. Našel sem doma gospo. Seveda sva najprej govorila o — draginji. To je naravno. Sluškinje ni več pri hiši. Gospa dela sama zase in za otroke. Sicer bi ne izhajala. A vse to bi še bilo: da bi le vobče bilo bolje, da bi vzdržali do kraja, da bi premagali krizo, da bi nastal red in da bi bila srečna država, za katero smo se toliko borili. Tako govori poštena Čehinja in dela povsod: doma, v kuhinji in v družini.

Popoldne je bilo zborovanje novinarjev, kjer se je obširno govorilo o poštni in železniški zvezi med Čehoslovaško in Jugoslavijo. Ministrstvo nam je posrbelo temeljite reference o teh važnih vprašanjih za naš kulturne in gospodarske zveze. Od časa, ko je med nami nastala nova država — nemška Avstrija — so se prometne ovire povečale. Zato je treba, da obe državi delata na to, da pride promet v pravi tr. Odgovorilo se je o konferenci v Gradcu, kjer se imajo rešiti vsa ta vprašanja. Čehi so nam v tem opiru že podali svoj načrt — kaj smo storili mi, in znanje Češka industrija je danes v polnem teku, dela se posred, kje je

homa enostaven. Pasivne pokrajine in njih potreba se ugotovi, ravno tako pa pričakovani uspehi bodoče žetve onih pokrajin — predvsem v Banatu, Sremu, Slavoniji — ki pokazujejo letno nadprodukcijo agrarnih pridelkov. Vsa prihodnja žetev v teh deželah se zaseja.

Nato se odkažejo pasivnim pokrajinam — predlog ravnatelja Jovana — natanko določeni okolišaji (rajoni), v katerih ne sme nihče drugi nakupovati dotičnih živil. Poseben okoliš se določi za izvoz v inozemstvo (kompenzacijskim potom) odnosno kot rezerva. To racioniranje je neobhodno potrebno, da si ne bodo več nasprotovali in dražili blago drug drugemu razni zavodi in legitimirani nakupovalci v istih krajih.

Namišljeni okolišaji morajo biti toliko da je potreba dotičnih pasivnih dežel pokrita za eno leto. Nakup in razdeljevanje agrarnih pridelkov se po vsaki pokrajini enotno in centralno uredi, tako da se a priori izpodbi tla raznim spekulantom, veznikom in navijalcem cen. V ta namen bi se morala seveda organizacija dosedanjih pod oblastveno kontrolo delujočih zavodov (žitnih zavodov in dr.) preustrojiti in razširiti.

Izvoz agrarnih produktov iz dotičnega okolišaja v inozemstvo izvrši posebna centrala, ki nakazuje v kompenzaciji dobljene industrijske izdelke sorazmerno posameznim pokrajinam. Ako pa pustimo ta del trgovine opravljati prosto po zasebnih trgovcih, ne bomo prišli še leta iz spekulacije, veriženja in draženja cen.

Tudi uvoz industrijskih izdelkov in odnosno izvoz sem spadajočih predmetov se organiziraj centralno in sicer po posameznih pokrajinah, tako da je mogoča vedna kontrola.

* Dr. Pirkmajer zagovarja v članku, izišlem pred kratkem v „Slov. Narodu“, misel obligatorične in prostovoljne oddaje zrnja pri vseh posestvih v Jugoslaviji z nad 20 ha, ako imajo njiv vsaj 10 ha.

Politične vesti.

= Ugotovitev. V včerajšnjem „Slov. Narodu“ popravlja »udeležnik« draginski ankete, ki ljubi točnost» novdne g. ministra n. r. Kristana glede naših pogodb z Avstrijo in Madžarsko. Kolikor je g. Kristan meni pravil, ni trdil, da je že v sami pogodbi dogovorjeno, da se računa avstrijska krona po kurzu za zagrebške borze, temveč da se je to zgodilo, ko se je pojavila kurzna razlika med obema kronama. To je točno. Ko smo sklepali avstrijsko pogodbo je bilo ugodno postaviti avstrijsko krono al pari z našo in se je to tudi zgodilo. Čim se je pojavila v drugem oktobrskem tednu kurzna razlika, je Ministrstvo Trgovine takoj zahtevalo spremembo dotičnega dogovora. Res je poteklo nekaj tednov, predno se je dosegel sporazum, toda novi dogovor, da se računa avstrijska krona po zagrebškem kurzu, je dobil vzvratno veljavo ako se ne varam od 9. oktobra. Da je bila septembrska pogodba službeno objavljena še 16. septembra je naračuna, ker ne velja od dne podpisa (3. septembra), temveč še 16. dne ratifikacije, ki se je izvršila mnogo pozneje. Privatna poročila o vsebini pogodbe pa so prinesli tudi naši listi. Točno je končno, da z Madžarsko nismo imeli dosedaj nobene kompenzacijske pogodbe. Pač

volj surovin: naravno je, da se obrača češki izvoz pred vsem na jug, ker so severne dežele po večini industrijalne: mi smo v industriji zaostali, zato bomo kupovali tam, kjer bo najugodnejše. Češka industrija nam nudi svoje izdelke pod najugodnejšimi pogoji. Na gospodarskem polju seveda ne igra vloge kaka slovanska sentimentalnost, temveč realna zveza dveh mladih držav, ki druga drugo spopolnjujeta in — potrebujeta. Češkoslovaška osrednja zveza nam je privedla večer, na katerem se je mnogo govorilo o tem. Zeleti se je besedam sledijo dejanja.

Drugi dan je bila nedelja — slavnostni dan. Ulice so bile žive, na Mali Strani je bilo ta dan nenavadno živahno, po starem Karlovem mostu so drdrali avtomobili v Hradčane. Deputacije so se pošle čestitati. Vsi listi so išli v slavnostnih tedajah: članki so govorili o Masaryku, o preteklosti, sedanjosti, bodočnosti.

Mi smo se pripravili na odhod na Slovaško. Zvečer smo bili še gostje v Narodnem divjadu, kjer je bila slavnostna predstava, katere se je udeležil tudi predsednik Masaryk. Bilo je pristočno radostno, ko je zbor pel pesem, ki je tako priprosto in iskreno izražala spoštovanje naroda in predstavlja državo.

kaj se je ozir. bo izvozilo in uvozilo. Da pa se more blago razne vrste uvažati vedno sorazmerno s potrebami (ne enega preveč, drugega nič) morata delovati državna agrarna (izvozna) centrala in pokrajinske gospodarske centrale vedno sporazumno.

Uvažajmo le to, kar je za naš obstanek neobhodno potrebno, posebno: tekstilno blago, železne izdelke, stroje, zdravila, barva itd. Popolnoma pa se nam je odpovedati filigam in drugemu južnemu sadju.

Pokrajinske gospodarske (industrijske) centrale so ločiti od živilskih.

Kar se tiče naše klavne živine, moramo ustaviti vsak izvoz ali pa omejiti na minimum in to iz dveh vzrokov: 1. Nam samim primanjkuje mesa ozir. gre stalno v cenil navzgor; 2. rabimo kože vse svoje za klavne živine sami, bodisi da jih ustrojimo doma ali pa da jih pošljemo v ustrojitev v Nemško Avstrijo in dobimo usnje nazaj. Tudi v tem slučaju, da izvažamo živo klavno živino, si lahko izgovorimo vsaj gotov odstotek usnja.

Da ne izgrene zadnji bankovec iz Slovenije za živila v Slavonijo in Banat, bi bilo umestno, izdati naredbo, da so ondotni posestniki primorani jemati začasno kot plačilo čekovne nakaznice. Drugače je naša prehrana radi pomanjkanja gotovine sploh ogrožena.

Cene. Današnjemu skakanju in stalnemu dviganju cen in s tem združenim obupnim socialnim razmeram večine slojev moramo napraviti vsaj do jeseni energičen konec, sicer doživimo politične in gospodarske zmede in popolno anarhijo. V naši pretežno agrarni državi stane danes 1 kg bele moke 16 K, 1 liter vina 24 K itd. To ne more ostati ali iti celo naprej.

Toda znižanje cen tvori največji problem, tem bolj, ker so visoke cene svetovni pojav.

In vendar moramo poskusiti rešiti to vprašanje.

pa je po odobrenju Min. Sveta Centralna Uprava prodala začetkom septembra budimpeštanskemu žrnem zavodu izvestne količine hrane za gotov denar in sicer za franko, dolarje in funte, ki jih je madžarski žitni zavod plačal deloma naprej. Vsled dogodkov v Prekmurju, pa tudi z ozirom na prehranjevalne težkoče je vlada ustavila vsako dobavo hrane za Madžarsko. Sedanja vlada je sklenila neke vrste kompenzacijsko pogodbo z Madžarsko, ki s staro pogodbo nima druge zveze, kakor da je madžarski žitni zavod prenesel svoje terjatve iz že položenih tujih valut na novo pogodbo. — Dr. Kramer.

= Okrajni odbor JDS v Ljubljani ima v petek t. j. 16. t. m. ob 20. sestanek na določenem mestu. Priidite gotovo!

= Zaupni sestanek pri sv. Marjeti ob P. je uspel zadnji ponedeljek navzlic protitagiti prav lepo. V natlačenopolni gostilniški sobi je poročal poslanec Voglar o političnem položaju. Nato se je razvila prav zanimiva debata.

= Javen shod JDS v Ormožu se vrši prihodnjo nedeljo, 18. aprila 1920, ob 8. uri dopoldne, o lepem vremenu na trgu, o slabem pa v gostilni Skorčič. Poročali bodo člani prejšnje demokratske vlade.

= Kdo ruši državo? K članku, ki ga je pod tem naslovom priobčil v „Slov. Narodu“ g. Govekar, pripominjamo, da upravniki ljubljanske carinarnice g. Ačimović ne postopa tako samo z uradniki, ki so doma iz Slovenije ali Hrvaške, ampak tudi s Srbijanci, če niso — »radikalci«; on sam namreč pripada srbijanski radikalni stranki, ki se z njo družijo Koroščeva Slovenska ljudska stranka. O. Ačimović ne pozna uradnikov, ampak samo radikale in — radikale. Korošec je zadnjič v Ljubljani govoril, da rad sodeluje s »poštenimi srbijanskimi strankami«; pri tem je mislil pač na radikale. Evo, g. Ačimović je radikal in oni mladi gospod, ki ga je napravil za svojega namestnika, tudi! Separatisti ne morejo voditi država.

= O jadranskem vprašanju. Beograd, 14. aprila. Včeraj se je nadaljevala ministrska seja, na kateri se je razpravljalo o jadranskem vprašanju. Ker orične mirovna konferenca v San Remu s svojim zasedanjem v ponedeljek, mora naša vlada do tega roba skleniti, ali naj stopi v direktna posredovanja z Italijani ali ne. Glede stališča naše vlade se na včerajšnji seji ni nič sklepalo, ker se pričakuje, da se prestolonaslednik kmalu opomore in je verjetno, da se bo vršil kronski svet danes ali jutri in definitivna sklepi s vprašanjem.

Balezen predsednika mirovne delegacije g. Nikole Pašića se je obrnila na bolje.

= Posvetovanje o jadranskem vprašanju. »Balkan« piše o jadranskem vprašanju: Včeraj je bila seja ministrskega sveta, na kateri je bil od Demokratske zajednice prisoten gosp. Drašković. Kolikor smo mogli izvedeti s merodajnega mesta, se Italija žuri, da bi se to vprašanje rešilo čim prej in poskuša z nami direktno sporazum. Vlada je razpoložena, da bi prišlo do lojalnega sporazuma, ki bi omogočil, da bi se v bodoče razvili jačji politični in gospodarski odnošaji med Italijo in našo državo.

= Vlada in jadransko vprašanje. »Tribuna« piše, kakor se uradno poroča: Z največjo resnostjo pripravila vlada materialja za osnovo sporazuma, s katerim naj bi se rešilo jadransko vprašanje na san remški konferenci. Vlada je v tem vprašanju stopila v izmenno misli s odličnimi politiki našega kraljevstva brez razlike strank. Končni odloki še niso sklenjeni, ker je regentova in Pašićeva bolezen onemogočila, da bi se na seji razpravljale posameznosti problema. Stališče vlade je v popolnem soglasju s celokupnim našim javnim mnenjem, ki ni razjedeno po strankarski demagogiji ter bo vlada čisto gotovo obrnila naše interese na Jadranu.

= Pred demisijsko vlado. Zagreb, 14. aprila. »Jutarnjemu listu« javljajo iz Beograda, da je pričakovati v kratkem okrevanja regentovega. Regent pozove nato k sebi politike vseh strank, kar se smatra kot nov korak k regentovi intervenciji, da se obnove pogajanja za koalicijski kabinet. O. Drašković je izjavil ministrskemu predsedniku Protiću v imenu Demokratske zajednice, da bo stopil on v pogajanja šele takrat, ko vlada demisionira. Ker vlada ni vspeh, da bi oktroirala kvorum v parlamentu na sto glasov, ker nato regent ni hotel pristati, bo vlada skoraj demisionirala.

= Pogajanja med vlado in Dem. zajednico. Beograd, 14. aprila. Med vlado in Demokratsko zajednico so se vršila tudi včeraj pogajanja glede sestave nove vlade. Kakor se čuje v demokratskih krogih, je to pot upanje, da pride do sporazuma. Pogajanja so vodili od strani vlade minister notranjih poslov Marko Trifković, za Demokratsko zajednico pa Milorad Drašković. Vladi bo najbrže sestavil dr. Milenko Vesnić, minister notranjih poslov pa bi postal dem. Drašković. Mejem se je včeraj glavni pogajatelj Drašković odpeljal na svoje posestvo in se je to tomalčko, kot da bi bila pogajanja prekinjena. Zdi se tudi, da predsednik parlamenta dr. Ribar noče priznati predloga, da se zniža kvorum; vsled tega se pričakuje posebni dogodki.

= Hrepenenje po koncentraciji. »Tribuna« piše: Odmor o praznikih ni ustvil brige za to, da bi se izboljšale naše notranje razmere; posebno z ozirom na parlament, vrše se neobvezni razgovori, da bi se razmere konsolidirale in da se ustvari sporazumna in koncentracijska glasila, kakor je tudi izmišljeno, je, da bi se sporazum ustvaril na podlagi, ki jo objavljajo demokratska glasila, kakor je tudi izmišljeno, da bi vlada bila pod vplivom kake intervencije krone, ali da vlada ne uživa zaupanja in podpore krone. Mirno in složno delo parlamenta se bo zagotovilo, ako je to mogoče, s strankami. Od tega se odvisne volitve za konstituantno.

= »Balkan« piše pod naslovom »Nova vlada«: Protiv in Drašković pretresata vprašanje o novi koncentracijski vladi. Protiv je pokazal pripravljenost, da bi se omogočila taka vlada. Pa tudi na drugi strani se opaža ista tendenca. Objaviti moremo gotovo vest, da so demokratski pripravljeni, da bi bil predsednik nove vlade dr. Vesnić in da se ministrstvo za notranje stvari odstopi Demokratski zajednici. V tej smeri se sporazum bliža končni rešitvi.

= Drašković odklanja sodelovanje glede zunanega položaja. Beograd, 14. aprila. Milorad Drašković, ki je bil pozvan kot zastopnik Demokratske zajednice na sejo ministrskega sveta, na kateri sta referirala dr. Spaljković in Radović o našem zunanje-političnem položaju, je izjavil, da on v tem vprašanju ne more sodelovati.

= Ničelje amiral Ribarčeva naredba. Beograd, 14. aprila. Minister trgovine in industrije dr. Momčilo Ninčić je amiral vse naredbe svojega prednika Ribarča. Ribarč je danes v Beogradu.

= Francosko saniranje naše države. »Tribuna« piše o vladnih ukrepih za proračunske ravnotežje: Poleg že objavljenih korakov za

finančno saniranje naše mlade države se je vlada odločila za nastopno: 1. Da se naša mirovna delegacija skrči na minimum in da ostanejo tam, dokler bo treba, samo glavni delegati: Pašić, Trumbić, Vesnić in Zolger, vsak z enim tajnikom. Vsi drugi člani s pomožnim osebjem pa se vrnejo domov. V zvezi s tem je odpovedano stanovanje delegacije v Parizu, za katero je država doslej plačevala velike vsote. 2. Odpoklicani bodo vsi vojni atašej, ki so odveč pri naših poslaništvih v inozemstvu, za katere so se plačevale tudi precejšnje vsote. 3. Pomoč ruskim beguncem se zmanjša za polovico. 4. Menjava denarja se bo podvrgla najstrožji kontroli.

= Mohamedanci iz južne Srbije. »Balkan« javlja: V Skoplju se pripravila velika skupščina Turkov in Arnavtov, na kateri se bodo Mohamedanci južne Srbije politično opredelili.

= Poslovni red parlamenta. »Balkan« piše: Včeraj se je razširila vest, da je vlada predložila prestolonasledniku prehodni zakon o poslovnem redu v parlamentu in da je sankcija odbila. Ta vest ni točna. Vlada se s tem ni bavila, niti predložila kakega predloga v podpis.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZAGREBSKI OBČINSKI SVET. Zagreb, 14. aprila. Za petek, 16. t. m., je sklicana izredna skupščina mestnega zastopstva. Na dnevnem redu se nahaja poleg drugega tudi zaprisega novoizvoljenega mestnega starešinstva. Položaj je še nejasen in se še ne more znati, kako se konstituirano novo mestno zastopstvo.

PRED VOLITVAMI V SARAJEVU. Sarajevo, 14. aprila. Vse stranke se pripravljajo za mrzlično naglico za volitve v občinski svet, ki se bodo vršile sredi maja. Največ izgleda na uspeh imajo izvenstrankarski kandidati in komunisti.

ZEMUNSKI ŽUPAN. Zemun, 14. aprila. Za zemunskega župana je bil izvoljen odvetnik dr. Vladimir Nikolić. Nikolić je bil prej član koalicijske, pripada sedaj pa radikalni stranki. Zanj so glasovale vse stranke razun komunistov, ki so se vzdržali glasovanja.

KONFERENCA V SAN REMU. LDU Pariz, 13. aprila. (DKU — Agence Havas) Ministrski predsednik Millerand odpotuje v petek k mirovni konferenci v San Remo. Spremljal ga bo med drugimi maršal Foch, čigar navzočnost je potrebna pri pogajanjih vojaških vprašanj glede Nemčije in Turčije.

ARBANAŠKA NARODNA SKUPŠČINA. LDU Beograd, 13. aprila. Iz Tirane javljajo: Dne 25. marca je arbaška narodna skupščina sprejela izjavo, s katero izrekajo nado, da se bo Italija ozirala na želje arbaškega ljudstva, da bo izpremenila svojo politiko in priznala neodvisnost Albanije. Nadalje zahtevajo od Anglije in Francije, da respektirata pravo samoodločbe in zaščito narodnih manjšin. Zahvaljujejo se Wilsonu in ameriškiemu narodu, da sta ščitila male narode.

ANGLEŠKO - FRANCOSKA ZVEZA. LDU Pariz, 14. aprila. (DKU). (Havas). V dopoldanski seji senata je podal ministrski predsednik Millerand enako izjavo, kakor včeraj v poslanski zbornici. Poslanci so sprejeli izjavo z velikim odobravanjem. Millerand je izjavil: V istem trenutku, ko pada Bonar Law v pos. zbornici enako izjavo v imenu angleške vlade, sta se sestala v Parizu angleški in francoski vojni minister, da dokažeta z dejstvom pomen zveze, in se posvetujeta s svojimi vojaškimi strokovnjaki glede razorožitve Nemčije. Predsednik Bourgeois je pripomnil, da senat gotovo soglasno odobrava stališče vlade. Ministrskemu predsedniku so prisrčno čestitali.

ZA VZPOSTAVO EVROPE. LDU Berlin, 14. aprila. (DKU). »Vossische Zeitung« javlja iz Pariza: Se ta mesec se sestane konferenca zastopnikov Zedinjenih držav, Anglije, Francije, Italije, Švice, Nizozemske, Danske, Švedske in Norveške, ki bo proučevala vprašanje sodelovanja pri vzpostavitvi osrednje Evrope.

BELGIJSKO - FRANCOSKA ZVEZA. LDU Pariz, 14. aprila. (DKU — Wolff.) Belgijski poslanik v Parizu

je izjavil zastopniku »Petit Journal«, da je pričakovati takojšnje vojaške zveze med Francijo in Belgijo.

NEMČIJA SE SKLICUJE NA WILSONOVE TOČKE. LDU Berlin, 14. aprila. (DKU). »Vorwärts« javlja iz Pariza: Kakor doznava »Echo de Paris«, sta bili med nemško in ameriško vlado ponovno izmenjeni spomenici glede postopanja Francije. Berlinska vlada se je obrnila na Zedinjene države s posebno noto, v kateri se sklicuje na 14 Wilsonovih točk.

IZROČITEV NEMŠKEGA BRODOVJA. LDU Berlin, 14. aprila. (DKU). Kakor javljajo listi, je ententa odbila ugovore Nemčiji proti izročitvi ostalega dela nemškega brodogradnje.

OKLIC NEMŠKIH SOCIJALISTOV. — Berlin, 14. aprila. (DKU). Načelnik nemške socialnodemokratske stranke je priobčil v »Vorwärts« poziv, v katerem pravi med drugim: Sodrugi! Reakcija še vedno ni prejenjala rovariti, kar nam dokazuje njen predani nastop. Po državi se širijo govorice o novih vaških pokretnih proti ljudstvu. To nas sicer ne straši, vendar se ne bomo dali presentiti od dogodkov. Sedanj čas zahteva od nas, da smo hladnokrvni, disciplinirani in čuječi.

KONEC KOMUNISTIČNE PUSTOLOVŠČINE. LDU Plauen, 14. aprila. (Dun. kor. ur. — Wolff.) Hoelz je izgnal iz Falkenstein in se je baje napotil v Göttesberg. Cete državne brambe so vkorakale v Plauen, kjer jih je prebivalstvo radostno pozdravljalo. Tudi v Klingental so dospale čete državne brambe.

NADURNO DELO IN 1. MAJNIK V NEMČIJI. LDU Berlin, 14. aprila. (DKU).

»Berliner Tageblatt« javlja, da se je na Ruhrskem v premogovniških povsod vzpostavilo delo in da se delavci držijo nadur, kakor so se domnili. Povsod vlada mir, tudi v Mülheimu in Düsseldorfu.

LDU Berlin, 14. aprila. (DKU). Kakor javljajo listi, je Komisija strokovnih organizacij za Berlin in okolico sprejela tale sklep: Vsi namščenci in delavci Velikega Berlina se pozivljejo, da ustavijo 1. maja delo. V važnih obratih pa naj se dela za silo. Zaupniki posameznih obratov se pozivljejo, naj to sporočijo svojim strokovnim organizacijam. Posebne slavnosti strokovnih organizacij se ne bodo vršile.

STAVKA OBČINSKIH NAMEŠČENCEV V TRSTU KONČANA. Trst, 14. aprila. Stavka občinskih nameščencev je bila z včerajšnjim dnem končana. Vlada je privolila v zahteve občinskih nameščencev. Po vseh uradih in komunalnih podjetjih delajo.

LITVA. LDU Pariz, 14. aprila. (DKU — Brezlično.) Litvanski minister za zunanje posle je Čičernu brzojavno sporočil, da je pripravljen, skleniti z Rusijo mir, ako sovjetska vlada prizna neodvisnost Litve, ki bi obsegala štiri bivše ruske gubernije: Vilno, Kovno, Grodno in Suvalki in katere glavno mesto bi bila Vilna.

Za pravice našega uradništva.

Načelstvo JDS je v svoji seji 14. t. m. razpravljalo o aferi na ljubljanskem carinskem uradu, kjer so bili trije odlični uradniki zbog nekega spora s predstojnikom urada od finančnega ministra za kazen telegrafično upokoleli. Načelstvo JDS se ni moglo spuščati v vprašanje krivde ali nekrivde opuščenih uradnikov, akoravno smatra, da bo javnost morala v bodoče posvetiti več pažnje sistemu, ki je zavladal na tem uradu. Načelnega pomena pa je, da so bili dotični uradniki kaznovani brez zakonitega disciplinarnega postopanja in ne da bi se jim da-

la prilika zagovora, kakor to predpisuje službena pragmatika, ki je kot zakon za vse uradnike v bivšem avstrijskem teritoriju priznana polno veljavna. Ta zakon, ki tvori osnovo razmerja med uradnikom in državo, se mora brezpogojno spoštovati. Samovoljno kršenje službene pragmatike s strani vlade odnosno finančnega ministra je čin grobo protizakonitosti, katero načelstvo JDS najostreje obojeja. Načelstvo JDS je sklenilo storiti vse korake, da pridobi zadoščenja zakonu in izpolni remaduro. V tem oziru so bili storjeni primerni ukrepi.

Otvoritev juridične fakultete.

Danes, dne 14. aprila slavi univerza kraljestva SHS v Ljubljani tih, dostojen praznik. Ob 11. dopoldne je bila svečana otvoritev predavanja na juridični fakulteti. V zbornici bivšega deželnega zbora kranjskega so se zbrali zastopniki javnih korporacij in oblasti, da proslave dan, ko je povsem uresničena ideja slovenske univerze. K proslavi so došli zastopniki političnih in sodnih oblasti, ljubljanski župan g. dr. Ivan Tavčar, predsednik deželne vlade g. dr. Brejč, general g. Smiljanec, predsednik višjega deželnega sodišča g. Kavčnik, predsednik deželnega sodišča g. dr. Pačič, zastopniki vseh poverjeništev in oddelkov deželne vlade, skratka: ves pravn. svet, zastopnik odvetniške zbornice notar g. A. Hudovernik, zastopnik odvetniške zbornice, predsednik gosp. dr. D. Majaron, borilec tržaskih Slovencev g. dr. G. Gregorin in drugi. Slavnostno predavanje je otvoril rektor univerze gosp. dr. I. Plemelj s kratkim pozdravnim nagovorom vsem onim kulturnim delavcem, ki so delovali za uresničenje ideala ljubljanske univerze. Omenja, kako je bilo kulturno stremenje Slovencev po univerzi vedno v tesni zvezi s svetovnimi revolucijami. Napoleonova doba je prinesla Slovincem akademijo v Ljubljano, sledeča reakcija jo je udušila. Velika revolucija l. 1848. je dala Slovincem juridična predavanja na graški univerzi; Bachov absolutizem jih je ukinil. Veliki prevrat leta 1918. pa je končno donesl Slovincem popolno kulturno in politično svobodo.

Dekan juridične fakultete, g. prof. dr. Leonid Pitamic je nato

predaval o »pravu in revoluciji«. Vdolina, temeljne misli tega globokega, logično zasnovanega predavanja so: Pozitivno pravo in revolucija se med sebojno izključujeta, ker je pojam revolucije bistveno, da leži opravičba preureditve in prevrata v drugačnem sistemu nego je oni, ki se odpravlja. Revolucija, ki je naperjena proti pozitivnemu pravu, ne more biti pravni pojem, akoravno so skušali državni filozofi konstruirati pojem pravice do revolucije. Pod pritiskom etičnih idej je revolucija proti državnopravnemu sistemu gotovo časih potrebna, toda ta ostra operacija ima mnogokrat škodljive posledice, posebno z ozirom na pravno ureditev po razdoru. Radi tega so povzročitelji revolucij samo iskali sredstva, kako bi se dal ohraniti pravni red. Predavatelj omenja potem karakteristične revolucije po raznih državah. V Franciji, tipični državi za revolucije, se je uvedla teorija, da obdrže navadno zakon, kljub temu, da je ustava padla, svojo moč še v naprej. To teorijo je uveljavil tudi naš prevrat leta 1918. — Predavatelj je dalje govoril o revolucijski teoriji Rusije ter o stališču Amike napram revolucionarnemu razvoju. Predavatelj izvala jasno in globoko bistvene, temeljne in državotvorne elemente ameriške ustave, kjer je sodniku poverjena »legalizirana revolucija« potom interpretacije ustave ter zaključuje, da so ustavna vprašanja — pereča vprašanja naše bodoče ustave.

Med simpatičnim odobravanjem je dekan dr. Pitamic zaključil svoje predavanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. aprila 1920.

— Vestí o pripravah za boljševiški puč. Pišejo nam: Vaša večerajšnja notica o pravljicah in bajkah, ki se širijo v javnosti o pripravah naših boljševikov na velik puč, je delovala, kakor curek hladne vode na razgrete duhove. Občinstvo res že verjame vsako bedastočo in je izgubilo svoj sicer tako ostru kritizem napram podobnim senzacijam. Interesantno je, da komunisti sami širijo te alarmantne vesti in v raznih zakotnih krčmah lahko opazujete komunistične agitatorje, ki z novcem dobro preskrbljeni, strašijo ljudi za najgorostnejšimi napovedmi, brez strahu razlagajo komunistični program v oni primitivni njegovi obliki, katere glavna točka je ropanje in pobijanje. Čudno pa je, da nikjer ne opaziš, da bi se oblast mnogo brigala za te hujšake, ki so zanimivi ne samo s socialnega stališča in stališča notranjega miru, temveč ravno tako tudi s stališča naših zunanje-političnih interesov... Še bolj nego v Ljubljani se opaža boljševiško hujškanje v gotovih industrijskih krajih, tako n. pr. na Jesenicah, v Trbovljah, v Mariboru, kjer tvorijo jedro komunistične agitacije ponajveč mlajši demoralizirani elementi, ki terorizirajo ostalo ogromno večino starejšega delavstva ter kar odkrito pripravljajo ustanovitve sovjetov, ki bi se naj postavili oblasti v dotičnih krajih. Tudi v teh krajih imajo kolovodje obilo denarja na razpolago, največji zaveznik pa jim je — alkohol. Menda se ni nikdar potočilo v naših industrijskih mestih toliko vina in osebno žganja, kakor letošnja pomlad in naravnost nerazumljivo je, da oblast vse to mirno gleda. Ponekod so boljševiki sestavili »črne liste« ljudi, ki jih treba oprati od nosno pobiti, napovedujejo, kako bodo porezali brzofavne žice in razdrili železnice, v naših premogovnih revirih naznanjajo, da bodo sabotali rudnike ter za daj časa onemogočili produkcijo premoga s tem pa tudi promet v državi itd. itd. Gotovo je tudi res, da skušajo komunistični hujšakci pridobiti del naših železničarjev za štrajk, ki bi naj omogočil nadaljne boljševiško podjetje. Ne vemo, ali posveča deželna vlada vsem tem pojavom dovolj pažnje in je li podvzela kakšne priprave, da pravočasno prepreči nasilja, zlasti v onih krajih, ki so, kakor n. pr. rudniki, za celo državo največjega pomena in kjer se morajo za vsako ceno že v kalu zatreti boljševiški teroristični akti. Na drugi strani pa mora naša javnost ohraniti povsem mirno kri in se ne sme dati begati. V naši državi so boljševiki tako ogromna manjšina, da jih bo narod strl pri prvem poskusu nasilstva. Če storijo naše upravne oblasti vse, kar je potrebno, da se že v naprej preprečijo posamezni lokalni nemiri v industrijskih krajih, že se dočeta

vlada nekoliko bolj zainteresira za glavna sredstva boljševiških agitatorjev, tuj denar in alkohol, potem ne bo niti 1. maja, niti pozneje nobene »krvavega dogodka«. To velja zlasti za posamezne industrijske kraje po deželi, v Ljubljani pa itak ni povoda, da bi verovali v kakršnekoli resnejše boljševiške poskuse.

— Regent nekaj dni bolega za angino. Leži v postelji, vendar njegovo stanje ni nevarno.

— Pašič bolan. »Tribuna« piše o Pašičevi bolezni, da je Pašič hudo bolan, da pa upajo, da bo ozdravel.

— Podružnica »Jugoslovanske Matice« v Kranju uljudno vabi slavno občinstvo, zlasti je vnošane članke na ustanovni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 18. aprila ob 11. uri dopoldne v posvetovalnici občinskega odbora. Na mnogobrojno svadenje!

— Za Jugoslovansko Matico« so darovali: Peter Štepec, trgovec v Sp. Šiški, 1000 K; Viktor Šmigovec, občinski tajnik v Kranju 100 K, mesto venca na grob pok. Ivana Šmigovca, klobučarja v Šoštanju; Josip Omersa, trgovec v Ljubljani, 50 K, povodom sprejetja v ljubljansko občinsko zvezo; vesela družba v gostilni Marije Hafner v Škofji Loki, izkupiček za eno viržinko 60 K.

— Železnice v nevarnosti. Nekateri komunistični prenapetosti so se z vso silo vrgli na železnice. Računajo, da je tam delavstvo najboljše organizirano in računajo posebno z okolnostjo, da so železnice potrebne državi tako kakor voda ribi. Ako se železnice ustavi, počiva državni aparat. Iz političnih nagibov hočejo komunisti navaliti na železnice ter vzbuditi nered. Skrbno prikrivajo svoje namere ter sklicujejo shod pod prevezo, da se brigajo za vse, ki trpe pomanjkanje. Ako bi bilo res, da bi se brigali za stradalajoče, ne bi silili v železniški štrajk, ker dobro vedo, da vsak železniški štrajk poveča bedo in stradanje, ker odreže mesto od dežele. Naj le pove oni »sklicatelji«, ki vabi stradalajoče pred Mestni dom, in hitro se bo videlo, da so to komunisti, ki si žele samo terorja in strahovlade nad vsemi, ki ne gredo z njimi.

— Komunistični železničarji vidi jo že dal časa pod plaščem »izboljšanje gnotnega položaja« propagando za stavko na železnica. Umevno, da nekateri neodgovorni elementi begajo občinstvo tudi s raznimi drugimi tartarskimi vestmi. Komunist Ivan Makuc siliče za danes javen protestni shod pred Mestni dom. Kakor čujemo, se ima na tem shodu odločiti, če železničarji stopijo v stavko.

— Za našo izpoznanje v Franciji. Naš odlični rojak g. profesor Friderik Juvančič, ki je že dolgo v Parizu pri naši mirovni delegaciji, mnogo obuja v krog francoskih pisateljev in skladateljev. Predaval je

že o naših književniških in umetniških razmerah v treh velikih organizacijah v Parizu: v francoskem pisateljskem društvu, v društvu dramatičnih pisateljev in založnikov ter v društvu skladateljev in glasbenih založnikov. Za to dragoceno oropaganje mu je naš narod dolžan posebno hvaležnost.

— Iz Čakovca zabranjen izvoz v Slovenijo? Poročajo nam: Vsled občutnega pomanjkanja moke na Štajerskem so hodili naši ljudje iz Maribora in okolice doslej kupovat moko v Čakovcu, kjer so jo redno dobivali po par kil. Tudi v terek je več Mariborčanov nakupilo par kilogramov moke v prodalnici Čakovskega mlina, toda mestna policija jih je prišla in jim zaplenila vso kupljeno moko, češ da je zabranjen vsak izvoz v Slovenijo.

— Dr. Josip Rapoc, odvetnik v Mariboru, je bil imenovan za sodniško zapriseženega tolmača angleškega in francoskega jezika.

— Za voditelja zdravilišča v Topolšici je imenovan, kakor nam poročajo iz Šoštanja, dr. Oton Haus, sin bivšega avstro-ogrskega admiralca Antona Hausa. Ali zna novimenuvani voditelj slovenski?

— Smrtna kosa. Na Javorniku je umrl g. Ignac Baželi, posestnik in gostilničar. Pogreb se vrši v soboto 17. t. m. ob 10. uri dopoldne. Blag mu spomin!

— Umrl je v sredo v Ljubljani g. Ivan Činkole, bivši dobroznani gostilničar v Kopitarjevi ulici. Pokojnik je bil star 77 let. Bil je dober narodnjak in zvest pristaš naše stranke. Kot mož pošteni je užival v vseh krogih splošno spoštovanje. Pogreb bo v petek popoldne ob 16. Blag mu spomin!

— Naši ujetniki v Sibiriji. Obupnim klicom ujetnikov v Sibiriji se nihče ne odzove, čeprav prihajajo dan na dan vroče prošnje, da jih spravimo po gletnem trpljenju že enkrat domov. Bilža se zasedanje parlamenta in dolžnost nar. poslancev je, da povzdignejo na tem mestu svojo besedo, da se že vendar enkrat zane vlada in dá odgovor, kaj je in bo storila za te nesrečnike, ki so prinuščeni svoji žalostni usodi. Tisoči in tisoči src. gospodje, vam bodo hvaležni za vašo skrb in požrtvovalnost. — Svoječi ujetnikov.

— Tihotapstvo na štajersko-avstrijski meji. Sorništenik nam niše z Dunaja. Voziti sem se moral že večkrat iz Maribora proti Dunaju in vsakokrat sem opazoval, da je našo mejno postajo Šolite vlak zapustil skoraj prazen, takoj v prvih postajah preko meje pa je napolnilo vlak na stotine tihotapcev in verižnikov z ogramnimi nahrbtniki, vrečami in zaboji. Pred par dnevi sem se vračal z velikonočnih počitnic na Dunaj in zopet sem videl isto. Komaj je došel vlak iz Jugoslavije na postajo Ehrenhausen, že so vdrli v vlak sami verižniki in zasedli cel vlak, celo stopnice. Oficielni izvoz iz Jugoslavije je ustavljen, odredbe so celo tako stroge, da se niti dijakom ni dovolilo vzeti par kilogramov jedil s seboj, glede tihotapstva se pa ne ukrene vse potrebno! Škoda povzročena po tihotapstvu ne obstoja samo v velikem odtoku blaga, ampak tudi v tem, da tihotapci ne prestano dvigati cene in delajo draginjo pri nas in v svoji domovini. Naj bi se obmejne straže pomnožile in posvečale tem ljudem in pa tudi obmejnemu domačemu prebivalstvu največjo pozornost. Oblasti pa naj neusmiljeno postopajo z vsakim tihotapcem.

— Dimnikarska dela v Ljubljani. Ker je ogrožalo požarno varstvo mesta ljubljansko delstvo, da so zagrozili dimnikarski zaposleni v slučaju neizpolnitve njihovih mezdnih zahtev z opustitvijo dimnikarskega dela, ker se jim povsod obča za njihovo pošteno delo boljši zaslužek, ako bi se ne začelo s 1. aprilom 1920 delati po ometalnih okrajih. — bili so mojstri prisiljeni vsaj zadnji zahtevi ugoditi, in ker so že na sestankih 22. in 26. januarja 1920, 13. in 27. marca 1920 dogovorili okoliše, priobčili so ljubljanski mojstri v tujakšnih dnevnikih tozadevno notico. Prošnja za deželnovaldno odobritev razdelitve mesta v okoliše, od vseh 10 mestnih mojstrov odobrene, vložila se je 26. januarja 1920 ter čaka davno že na magistratu rešitve. Dimnikarski mojstri se zavedajo dobro pravic hišnih posestnikov, a tudi svojih dolžnosti. Mojster gotovo ne bo stavkal, saj kdo bo živel njega in njegovo obitelj: pomočniku pa ne more zabraniti prestopa v drugo delo. Pomočniki v Zagrebu, Sarajevu, Gradcu, na Dunaju še vedno stavkajo in kar je pomočniški zbor cele Slovenije stavljal svoje zahteve za meseca decembra 1919, je združeno močevstvo vse učinilo, da je preprečilo izbruh stavke, o čemer se je obrnila oblast na enoti, sklicani po oddelku ministrstva trgovine in

dustrije v Ljubljani dne 24. marca 1920, prepričala. Prosilo se je za jedno vlado, da naj reši nemudoma prošnjo za razdelitev mesta na ometalne okraje, kar je itak no 42 obr. reda sankcionirano. Pomočniški zbor in mojstri so na enoti izjavili, da začno s 1. aprilom 120 delati po okrajih, proti čemur vlada ni ugovarjala; javilo se je tudi, da se bode ta način ometanja v korist občinstvu naznanilo potom notic v dnevnikih. Mojstri so bili torej popolnoma upravičeni že glede na koristi mestnih prebivalcev začetni z delom po ometalnih okrajih, ter za izpolnjevanje svojih dolžnosti ne rabijo nikakih okroženih uradnih »šimelnov«.

— Tatvina medenine na topovih. Vincenc Blodnikar, kmet iz Krašnje, je bil aretiran, ker je skušal prodati večlo množino medenine, katero je odviljal z italijanskih zaplenjenih topov, strelskih na polju za glavnim kolodvorom.

— Iz preiskovalnega znanja izpuščen. Državno pravnišvo je ustavilo kazensko preiskavo proti Vitku Melaču, Pavlu Erzinu in Ivanu Vrečku, ker so zastopniki prizadete zavoda izjavili, da zavod kot tak ni oškodovan. Kakor znano, je bila trojica svoječasno obsojena zaradi veriženja z moko od državnega centralnega urada zoner verižnike.

— Mala policijska kronika. V Knafovli ulici je bilo včeraj dopoldne ukradenih šest litrov mleka z mlekarkeza vozička Alojziji Kocijančič iz Vižmarji. — Na starini je bil aretiran trgovski sodnik Ferdinand Angloher, ker je starinarjem ponujal cerkvene prte.

Sokolstvo.

Deleti naraščaj ljubljanskega Sokola priredi svoj prvi letošnji pizlet v nedeljo, dne 2. majnika na Posavje, spojen z javno telovadbo, ki se vrši ob 16. uri pri Urbančku; na to prireditvev opozarjamo in vabimo vse stariše, prijatelje sokolskega naraščaja ter vse Posavčane.

Deleti naraščaj ljubljanskega Sokola. Telovadna ura v petek 16. t. m. odpade; prihodnja ura v terek dne 20. t. m. — Vsi oni dečki, ki doslej še niso vrnili kroje in čepice, se obenem pozivljajo, da prinesejo zanesljivo v terek vse nazaj.

Sokol v Črnomlju je vprizoril »Krivopriščanika«. Igralo se je trikrat ob izrednem navalu občinstva. Vodil je vaje in igro brat starosta lekarnar Spiro Vrankovič, narodni prvaboritelj v Belokrajini. Igra je za mali podelžek oder prav težka. Toda železna volja staroste in vrla disciplina Sokolice in Sokolov kot igralcev ste dosegli izreden, nepričakovan in popoln moralni in materialni uspeh. Prav vse vloge so izbornu uspeli in se spojile v harmonično celoto. Glavno vlogo, ono Veronike, je izvedla sestra Tončka Spralcarjeva vsestransko dovršeno. Imela je v svoji oblasti igro, občinstvo in oder. Tudi vsi ostali igralci in igralke bi vrlo zaslužili pohvalno hvalo in zahvalo. Toda ni nam za osebni kult, ampak za celotni sokolski uspeh. Zato prijemamo samo, da je črnomaljski Sokol s to prireditvijo pokazal, da vse vzmore sokolski red in sokolska požrtvovalnost. Povdariti pa moramo še eno. Posebni impulz narodnostnemu in kulturnemu delu daje učiteljstvo. Ono učiteljstvo, ki je bilo v Avstriji suženj, večkratni suženj, je v svobodi takoj postalo činitelj, ki popolnoma vrši svojo važno nalogo, ne samo v šoli, temveč tudi zunaj šole. Učiteljstvo je postalo vevlažen, sposoben in marljiv sokolski vzgojevalec in delavec.

Kultura.

Spiltsko muzično društvo »Zvonimir« prireduje počitkom maja ove godine turnej širom Jugoslavije. Koncertira ču u Mostaru, Sarajevu, Beogradu, Zemunu, Novom Sadu, Osijeku, Zagrebu, Ljubljani i Mariboru. Na koncertima izvaja muški zbor od 32 člana skladbe najmodernije slavenske glasbe pod dirigentom društvenog kapelnika maestra Č. M. Hrazdira. Potanji program bi ču obelodanjen.

— Jensen, Zgodovina Slovanov. Ravno kar je izšla v Stockholmu znanega slavista dr. Jensena kulturna in literarna zgodovina Slovanov v 19. stol. »Slavisk kultur og litteratur under nittonde århundradet«. Knjiga je izšla v 500 izvodih, ter obsega 143 strani. Ima mnogo portretov (tudi Prešernov in Aškerčev), ter zemljevid slov. narodov. Knjiga obsega: predgovor, seznam zgodovino Rusije, Ukrajine, Poljske, Čehoslovake, Jugoslavije in Bolgarije. Končna beseda je posvečena Jugoslovenom, njih borbi proti Turkom in med seboj. Končuje z besedami: Det är en ringa ursäkt för sydslaverna, all de stova s. k. kulturändrande förega med det exempel. Det är en av världskrigets hemskaste verkningar, att folkens förblöda genom en orag upp fallning av nationallitteraturen och hemfalla till et osunt, imperialisistiskt missbruk av en falsk patriotism, som hotar att sluka hela den europeiska kulturvärlden. (»To je mal vzrok za Jugoslovijo, da velike kulturne države prednjače s slabimi zriedi... To je svetovna vojna najgrozovitejši vpliv, da narodni iskrevnalo vlad nepravilne razumavanja nacionalnih plovov, in udarjanje nezdravi imperialistični zlorabi na-pačnega patriotizma, kteri grozi propaditi vse evropski kulturni nivo«).

Povzeto iz knjige »Ljubljanski Zvon«. V petek včeraj ob 22. uri shroma sklanja. Naj prvi shod se bo odigral v Pevnem.

Društvene vesti in prireditve.

— Val sklanjati ljubljanske univerze, ki jih podpira Podporno društvo jugoslovnan. akademikov v Ljubljani, morajo predložiti do 15. maja t. l. kolokvijska spričevala omenjenemu društvu.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko šolo v sodnem okraju Ljubljana razglaš, da se vrši redni letošnji občni zbor dne 28. aprila 1920 ob 17. uri v sodni dvorani št. 15 (sodniško poslopje, pritličje na levo) s tem - le dnevnim redom: 1. Poročilo odbora in računskih preglednikov, 2. Volitev 7 odbornikov in dveh namestnikov, 3. Volitev dveh računskih preglednikov, 4. Slučajnosti. — Ako ta društveni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je pa sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

Najnovejša poročila.

JADRANSKO VPRAŠANJE ŽE — REŠENO?

LDU Lyon, 15. aprila. (Brezzično.) V San Remu se bo obravnavalo tudi jadransko vprašanje.

LDU Lyon, 15. aprila. (Brezzično.) Iz Rima se poroča, da je sporazum med italijansko in jugoslovansko vlado glede jadranskega vprašanja že dosežen. Manjka ma edinole še sankcija vrhovnega sveta.

PLOVBA PO DONAVI.

LDU. Budimpešta, 14. aprila. (DKU.) Ogrski dopisni urad javlja: Predsednik donavske komisije admiral Troubridge je v svrhu orientacije o razmerah donavskega prometa nastopil potovanje, na katerem so ga spremljali vsi člani donavske komisije. Povsod je naletel na popolno razumevanje in pomoč pristojnih činiteljev glede liberalne prometne politike. Podonavske države so se pokazale pripravljene, dovoliti prosti plovbo tudi osrednjim silam. Jugoslovanska vlada je stavila donavski komisiji na razpolago večjo količino premoga. Troubridge je napravil glede sedanjega položaja donavskega prometa nastopne izkušnje: V Nemčiji se donavski promet povrača k mirovnemu stanju. Avstrija se bori še z raznimi ovirami, vendar se kažejo tudi tu znaki napredovanja v plovi. Čehi imajo velike načrte in nameravajo ustanoviti v Bratislavi konkurenčno luko proti Budimpešti, vendar še nimajo lastnih ladij, nego le izposojene. Madžarska plovba se more razviti šele, ko nastopi mirovno stanje. Jugoslovani imajo pa dovolj premoga, manjka pa jim prometnih sredstev. V Romuniji je plova ba precej razvita, vendar še ne tako, kakor v miru.

PRED NOVIM PREVRATOM V NEMČIJI.

LDU. Berlin, 14. aprila. (DKU.) »Berliner Tageblatt« javlja: Položaj na Pomoranskem je, kakor menijo merodajni krogi, zelo resen. Veliko število malih posestnikov zadržuje živila, kar znači, da se delajo priprave za nov puč. Vsi polikusi, artiliristi generala Lüttwita in majorja Bischofa, so ostali brezuspešni.

MEDNARODNA KOOPERATIVNA ZVEZA.

LDU Lyon, 15. aprila. (Brezzično.) V Ženevi se je vršila seja mednarodne kooperativne zveze. Zastopniki je bilo 15 držav. Opravičila se je samo nemška delegacija, češ, da ne more na pot vsled okupacije Frankfurta. Francijo je zastopal Albert Thomas. Na interpelacijo francoske delegacije se je ugotovilo, da ruska mislija nima pravice zastopati ruskih zadrug, kajti ona je bila sestavljena na zelo samolasten način od sovjetske vlade.

STAVKA V AMERIKI.

LDU Washington, 13. aprila. (DKU — Brezzično.) Predsednik Wilson, ki je včeraj prvič po svoji bolezni sklical sejo kabinetsnega sveta, je imenoval komisijo, ki se bo bavila z železničarsko stavko. Washington je vsled stavke popolnoma izoliran, vozijo le nekateri osebni vlaki. Položaj je izredno kočljiv. Pripravljenih je mnogo tovornih avtomobilov, ki bodo dovažali živila.

Gospodarske vesti.

— Izvozna carina. Po predlogu finančnega ministra in sklepu ministrskega sveta se plačuje izvozna carina do 10.000 dinarjev v gotovini v dinarski vrednosti, nad 10.000 dinarjev pa z garantiranim pisnom donaršni zavodov v toku enega meseca.

Glavni urednik:
Risto Pastoslemiček.
Bodilac Vodeh.
Odgovorni urednik:

Perfektna stenografinja in strojepiska

za slov. in nemški jezik dobi takoj mesto. Ponudbe z zahtevami in sliko na: Delniška družba 1200 — Maribor. Poštno letošče. 2603

Izvirna stenografinja in strojepiska s prejemnim dr. Vladimirov Brod in dr. Janko Furjan odvetnika v Ljubljani, sodna ulica 1. Reflektira se samo na prvovrstno moč. 2741

Kupijo se 1 do 4 barele od bencina. Ponudbe na poštini predal 103. 2746

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš srčno ljubljeni soprog ožir. oče in brat, gospod

Ignac Bajželi

posestnik in gostilničar

danes zjutraj ob 4. uri po mučni bolezni, previden z zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga rajnega bo v soboto, 17. t. m. ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Javornik, 15. aprila 1920.

Marija Bajželi, žena. — Marija, Pavla, hčerki. Ignac in Antonija Bajželi, starši. — Anton, Ciril, Ivanka in Fani, bratje in sestre.

Naznanjamo tužno vest, da je naš preblagi mož ožir. oče, gospod

HINKO SCHREINER

ravnatelj državnega učiteljskega v Mariboru, predsednik dijaške kuhinje in Slov. šol. Matice

danes, 14. aprila 1920 ob 6. uri zjutraj po daljšem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v petek, 16. t. m. ob 14. uri pop. od učiteljske na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v v soboto, dne 17. t. m. ob 8. uri v cerkvi sv. Alojzija in v ponedeljek 19. t. m. ob 9. uri v stolni cerkvi.

V Mariboru, 14. aprila 1920.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Ivana Lauter naznanja v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskrenoljubljeni ožir. oče in stric, gospod

Ivan Ev. Činkole

bivši gostilničar in meščan ljubljanski

v sredo, dne 14. aprila t. l. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 77 letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika bo v petek 16. aprila ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kopitarjeva ulica št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1920.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Vsem, ki so nas ob prebriski izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, ožir. očeta, brata, svaka in strica, gospoda

MIHAELA WEISS

tolazili in za vse dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo preč. duhovščini, g. dr. med. Breclju za njegov požrtvovalni trud, vsem gg. pevcem za ganljive žalostinke ter darovalcem venčev in vsem prijateljem in znanecem, ki so ga v bolezni obiskovali, tolazili ter v tako mnogobrojnem številu spremili na njega zadnji poti.

Vsem tiščera hvala!

V Ljubljani, dne 18. aprila 1920.

Žaljoča redhina.

Sobotina za sadovitarstvo obrt se kupi večja množina. Ponudbe na: Srednja škola, Rimske toplice, vna Brana. 2683

Zenitna ponudba!

Državni uradnik želi znanja s geod. srednjih let, katere bi imela svojo opravilo. Vdovec z enim otrokom niso izključene. Ponudbe pod „Neposredno“ poštno letošče Ljubljana. 2747

Sprejmejo se trije delavci za čevlarsko obrt, delo je trajno. Dalje en delavec za zgornje delo. Plača se po dogovoru. Več se izve pod naslovom: „Šišek, vili Julija št. 143.“ 2762

Nudim po najnižjih cenah

fino sir (med), sveče št. 20, fino vazelino po 1/4, 1/2, 1/3 in 1 kg, milo znamka „Zlatorog“, toaletno milo sortirano, milo za britje, pralni prašek „Kontent“ v zav. po 1/4 kg, plavilo, razne testenine v zav. po 1/4 kg.

nadalje

razn. otroške sesalnice (cucije), sukanec, pravi stek. št. 5 in 8, čistilo Jirija (krema), krtače za ribanje, zimne vezalke, biče in bičevalke.

Osvold Dobelič,

trgovina na čebelo, Ljubljana, Sv. Jakoba try št. 9.

V sredini mesta

Ljubljane na lepem prostoru želi prevzeti solidna tiskarna, v lastnih prostorih, zdrav predmet v zastopstvo oziroma v komisijo proti ugodnim pogojem. Ponudbe pod „lepa prilika/2744“ na uprav. Slov. Naroda. 2744

Orkestron

(pripraven za gostino) K 7.000, gramofon „3.000, razstavna omara „3.000, se proda Naslov v smodni eksped. dji, Al. Matelič, Ljubljana. 2764

Barake na prodaj!

Mestna občina Brežice proda prostovoljno leseno šupo in 2 barake, ki jih je bila postavila po potresu leta 1917.

Prostovoljna dražba se bo vršila v sredo, dne 28. aprila 1920 od 9. do 11. ure predpoldne na licu mesta v Brežicah.

Ponudniki morajo založiti 10%, izključne cene kot vadji. Podrobni dražbeni pogoji se razglasijo neposredno pred licitacijo.

Mestna občina Brežice.

Sklicuje se redni občni zbor

Krojaškega nakupovalnega društva v Ljubljani

R. Z. S. O. poročnikom na dan 18. aprila 1920 ob 10. uri dopoldne v verandi „Hotela Lloyd“, Sv. Petra cesta.

1. Čitanje zapisnika o zadnjem obščnem zboru.
2. Poročilo načelnika.
3. Poročilo nadzorovalnega sveta.
4. a) Odobritev računovskega zaključka; b) Podatkov absolutnega načelnika; c) Razdelitev čistega dobitka.
5. Preizkušnja revizijskega poročila in poročila nadzorovalnega sveta o tem.
6. Določitev najvišje svote za izposojila.
7. Določitev glade kavic po 40. t. r.
8. Poročilo in sklepanje o nastavitvi uradnih ur.
9. Volitev načelnika.
10. Volitev nadzorovalnega sveta.
11. Preizkušnja pravi.
12. Sklepanje.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1920.

Božidar.

Proda se stojalo ogledalo in posoda za umivanje. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2727

Sprejme se več sprejemnih sodarjev vsip takoj, plača po dogovoru. Ponudbe se naslovi na: Adm. pisarna v Srednji (srednja osrednja). 2764

Prilazno 2000 kg pravno hantlino, jako dobro hranjenega 1 kg za K 320, hantlo postaja Podplat odda G. Mešar, Podplat pri Bogatini št. 1700

Kameti napredni spomenik, za rab. vendar v dobrem stanju, se kupi. — Ponudbe na upravo „Sl. Naroda“ pod spomenik z navedbo cene in kdaj in kje se lahko ogleda. 2575

Krompirja

večjo množino imam na prodaj: Jakob Klemenčič posestnik in trgovec v Mezgov. cih polja Mešanec. 2733

Dobro ohranjen 32—40 PS

: avtomobil :

je naprodaj. Vpraša se: Rimsko 10.

Sprejme se kontrolovalna, zmožna in knjigovodstva. Laščine zmožne imajo prednost. Nastop lahko takoj proti dobri plači in celi oskrbi v hiši. Obenem se sprejme tudi izurjen trgovec, ki se pravi prva moč z večletno prakso. Ponudbe na tiskovni št. 2766, Vilijska gora. 2706

Vinara

Fran Jakovac, Jaska, Hrvaško, priporoča pristna rdeča in bela vina po ugodni dnevni ceni 511

Prodaj

3 dobro ohranjena kolesa tudi krompir, ki se dostavi stranki na dom in kobilu, stara 8 let, dobra za vožnjo in tek. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 2556

Prodajo se novi hrastovi deli za mlin na 4 kamne vse kompletno večja množina apna, lesa, opeke, oglja, semenskega krompirja, kostanjevega lesa in koruznih storžev. Kupi se: dinamo stroj za 60 inč, stroji za parkete. Cenj. ponudbe na J. Zuro, Krupa p. Gradca, Dolencjeva. 2702

Pnevmatike

veličina 920 krat 120 kompletne s cevni tudi rabljene, kupim 6 do 12 kormadov. Ponudbe z označbo najnižje cene na upravništvo Slov. Naroda pod „Pnevmatika 2764“ 2706

Menjačnica

Koste Arseniča Zagreb, Nikoličeva ul. 3. Kupuje i prodaje najkvalitetnejše sve vrste srebrnega zlatnega i papirnega novca. 2504

Delavce

vajene izdelovanja cementnih strešnikov in cev, sprejme proti dobri plači, Jos. Glinar, bot. trgovina Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam je naprodaj škatle in papir za krojne poč. 2712

„Tungsram“

žarnice vseh vrst dobavljiva

KAREL FLORJANČIČ

CELJE. 2377

Stroji

Draisina za 10 oseb za normalni tir; 6 plavinskih voz za normalni tir bencinov motor 20—25 PS, Renault; 40 000 K; elektromotor 220 volt, 9 PS; komplet; elektromotor, 150 volt, 2 PS; parni stroj s kotli, 250 PS, parni stroj s kotlom, 18—20 PS na toboj prodaja. Vse v Jugoslaviji ugodna prilika. Vprašanja ali brzojavi pod „Stroji“ na Anončni zavod Drago Besed. Ljubljana, Čukarjeva nstr. k. 269:1

Zajamčeno pristno spodnještajersko vino

belo in rdeče, letnik 1919, nudi na vagone po ceni od K 14— naprej 04. Mista, Gabornik, Poljana.

Proda se mošna blaga.

Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2742

Wizariti pomočnik, dobro izurjen filozof, najbaga dela, se takoj sprejme proti dobri plači. Naslov P. Fajdiga, zloga poliklin. Ljubljana, Sv. Petra cesta 17. 2748

Dve gospodini, večji strojepiska, staklo, nografije in vseh pisarniških del izčeta primerne službe najraje v Ljubljani. 2749

Kot kompanion želim vsopiti v kako večje podjetje. Ponudbe pod „100.000/2750“ na upravništvo Slov. Naroda. 2750

Več dobrih čevlarskih pomočnikov in prirovnalca sprejme takoj K. Majce in drug. Radočnega cesta 6, Ljubljana. 2753

Išče se pianino oz. klavir (Stutzli-ge) v prav dobrem stanju. Prosim za navedbo cene. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2755

Kupimo plinovce cevi 1/4 3/4 1/2 col. na Elektrarno Škofja Loka. Ponudbe na 2760

Išče se samostojna kuharica k 3—4 osebam v Fali ob Dravi, proti dobri hrani in plačilu. Ponudbe na elektrarno Fala. 2754

Koder se išče za mesarno pristavo. Hrana in stanovanje v Mst. Polzve se: Cesta na Kodačovo 2. 2758

Kupi se sprednji stroj (Heftmaschi-ne) za izdelavo kartonov. Ponudbe na A. Jelenc, ekspedit. čevljev, Tržič. 2759

- Muhe -

kratkočasne zgodbe, spisal Biat Polka Najzabavnejše berilo za samske in poročene! Cena s poštno K 850. Na roča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Krojaštvo

Fran Iglič, Ljubljana,

Kotodvorska ulica št. 28, praje v Trstu.

Izdelovanje oblek za gospode, dame, otroke in izdelovanje uniform. Vse po najnovejšem modernem kroju. Vsak mesec na razpolago novi modni žurnali. Zaloga modnega blaga. Obračanja in popravila se dajo volje sprejemajo. Cene zmerne.

Naznanjamo,

da smo prevzeli po našem pokojnem očetu Ivanu Vintarju leseno trgovino v Straži, katero bomo v istem obsegu dalje vodili pod imenom:

Ivan Vintar nasledniki.

Straža, 14. aprila 1920.

Ivan, Julija in Alojzij Vintar.

Išče se

: objekt pripraven za tvornico :

na progi Ljubljana — Zidani most ali na stalni vodi. Ponudbe pod „M & M“ na Anončni eksped. Al. Matelič, Ljubljana.

Večje število

- raznašalk -

se sprejme takoj

pri upravništvu „Sloven. Naroda“ v Narodni tiskarni v Ljubljani

Svarilo!

Petrolejski železni in leseni sodi ter bidozi z znakom

O. P. V. G. ali H. Mahorko

ostanejo naša neprodajna lastnina, katere oddamo na naše kupce le v posojilo proti kavciji in se imajo isti takoj po izpraznitvi frako nazaj vposlati.

Svarimo torej vsakogar pred nakupom, kakor tudi pred posojilom naprej ter pred zopetno napolnitvijo takih sodov.

Družba za promet petroleja z o. z.

L. Mahorko, Maribor, Ptuj, Celje.

Zaradi opustitve tvornice sodavice

se oddajo kompletne strojne naprave s potrebnimi pritiskalnimi n. pr.:

- 1.) aparat za sodavico z mešalom model II. B;
- 2.) polnilnik „Austria“ za pokalice;
- 3.) 1600 sifonskih steklenic kompletnih, oblika s 4 kolena, 90%, cina;
- 4.) 350 sifonskih steklenic brez glavic.
- 5.) Steklenice so gladke, polovice belih, polovice zelenih (aquamarin).
- 6.) 200 aluminijastih glavic (popolnoma novih);
- 7.) 150 sifonskih zabojev s pokrovi, močno steklenih, sposobnih za transport;
- 8.) 50 sifonskih zabojev za lokalno porabo.

Aparati so rabljeni prav malo, torej v brezhibnem stanju in so izdelek znane tvornice strojev za sodavice Karla Pochtier na Dunaju (Wien). — Vprašanja s ponudbo cen na g. Fran Schleimerja, gostilničarja v Kočevju (Jugoslavija), in se pripominja, da se navedeni predmeti lahko ogledajo vsak čas. 2636